

СТ А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Искра Баева от Историческия факултет на СУ „Св. Климент
Охридски”

за доц. дпн Пенка Ненова Цонева, участничка в конкурса за заемането на академичната длъжност „професор” по професионално направление 1. 2. Педагогика, научна специалност „История на неформалното образование в България”, обявен в „Държавен вестник”, № 34 от 20 април 2018 г.

1. Преподавателска дейност

Тъй като когато става дума за конкурс за заемане на преподавателска академична длъжност, най-важно в случая, поне според мен, е наличието на опит в работата със студенти. Затова ще започна своято становище с оценка за преподавателската дейност за доц. дпн Пенка Цонева. Тя е наистина дългогодишен преподавател – за пръв път е влязла в аудитория през 1988 г., като е преподавала на студенти от различни висши училища, а от 2001 г. непрекъснато във Факултета по педагогика на СУ „Св. Климент Охридски”.

За осемнайсетте си преподавателски години във Факултета по педагогика на СУ „Св. Климент Охридски” доц. дпн Пенка Цонева е подготвила лекционни курсове за бакалавърски и магистърски програми по дисциплините: „История на училищното управление в България“, „История на социалното законодателство в България“ („Социално законодателство в България“), „Философия на образованието“, „История на неформалното образование в България“, „Църква и образование в България“, „Читалищно образование в България“, „История на училищното управление в България“, а в момента по „Основи на неформалното образование в България“. Ако се сравни проблематиката на лекционните курсове на доц. дпн Пенка Цонева с научно-изследователския ѝ профил, ще се види, че съществува връзка и взаимна зависимост между двете дейности. Това е изключително важно за качествения преподавателски процес – лекторът не просто да транслира написаното от други, а да представя пред студентите своите собствени научни постижения.

Искам да обърна внимание върху още един аспект от преподавателската дейност на участничката в конкурса за професор, а именно това, че тя съчетава четенето на лекции с воденето на семинарни занимания, което е една добра и полезна както за преподавателя, така и за студентите практика.

2. Научно-изследователска дейност

Доц. дпн Пенка Цонева участва в конкурса за академичната длъжност „професор” с монографията „Читалищното образование в България 1878-1989” (2018), както и с учебника „Неформалното образование в България 1878-1989”, учебните помагала „Христоматия по история на неформалното образование в България 1878-1989” и „Неформалното образование в България в извори 1878-1989”. Тези книги показват последователността в интересите на доц. дпн Пенка Цонева, в центъра на които са поставени неформалните форми на образователните дейности в България. Изключително добро впечатление за един кандидат за най-високата преподавателска длъжност прави голямото внимание, отделено на учебниците и учебните помагала. Казвам това, тъй като в условията на съвременната образователна система средствата за улеснение на студентите се оказват все по-важни – а път към това е систематизирането и събирането на необходимата за образователния процес информация в подобни помагала. Не твърдя, че този образователен механизъм е по-добър, а че предлага прагматично решение, с което трябва да се съобразяваме.

В приложенията към документацията на конкурса многобройни публикации авторката се е съсредоточила върху различните форми на читалищно образование, образователните дейности на женските дружества, както и на темата за връзката между Българската православна църква и образователните институции, на която беше посветена успешно защитената дисертация на доц. Цонева за присъждането на научната степен „доктор на педагогическите науки”.

Основната монография, с която доц. дпн Цонева участва в конкурса, представлява цялостно изследване на образователните функции на българските читалища в историята на Третата българска държава и на социалистическата Народна република България. Монографията е подготвена върху основата на първостепенни

извори и научна литература. Тя има приносен характер от гледна точка на връзката между образователните функции на читалищата и училищната система. Уникалното явление, каквото представляват българските читалища, както и тяхната голяма заслуга за повишаване на образователното и културното равнище на българското общество, са получили достойна оценка в тази монография.

Всички публикации на доц. дпн Пенка Цонева по този конкурс отговарят изцяло на научна специалност „История на неформалното образование в България”, по която е обявен конкурсът.

Общият брой на цитиранията на научните публикации възлиза на 53, което показва добра разпознаваемост на доц. дпн Пенка Цонева от научната общност в нейната дисциплина.

3. Участие в организирането на преподавателско-научната дейност

Доц. дпн Пенка Цонева е отделила време и усилия и за организирането на преподавателската работа и научно-изследователската дейност. От 2011 г. тя ръководи катедрата „История на педагогиката и управление на образованието” във Факултета по педагогика на СУ „Св. Климент Охридски”. Член е на Факултетния съвет, била е курсов ръководител на специалност „Педагогика”, член на Атестационната комисия, на Комисията по научноизследователската и проектна дейност и на Комисията по качеството, участвала е в различни комисии за провеждане на държавен и други изпити, на научни журита. Ръководила е подготовката на многобройни курсови и дипломни работи, студентски научни изследвания, както и докторант в етап на подготовка.

Участничката в конкурса за професор е член на Редколегията на електронното „Българско списание за образование”, на редколегията на ГСУ по педагогика, била е съставителка и рецензентка на сборници с материали на учени и студенти, поветени на историята и управлението на българското образование,

По другия важен елемент от научния живот – участието в научно-изследователски проекти, доц. дпн Пенка Цонева може да се похвали с принадлежност към седем такива проекта. Тя е била ръководителка на проектите: „Управление на

промяната – внедряване на съвременни образователни технологии” – 2012–2013 (докторантски); „Читалищното образование в България в извори 1878–1944”, 2016; „Читалищното образование в България в извори 1944–1989”, 2017. А е била част от научния екип на проектите: „Основни педагогически проблеми в училища с увеличаващ се брой деца от етническите малцинства”, 2007–2008; „Модел за трансформиране на потребности на училищната практика в педагогическата подготовка на студентите за работа с деца от етническите малцинства”, 2008–2009; „Повишаване на капацитета на академичния състав от педагогическите специалности на Софийски университет в проектиране, провеждане и осигуряване на качествено електронно дистанционно обучение” 2013–2014 и проект на Съвета на Европа „Democratic School Governance for Inclusion: A Whole School Approach”, 2016–2017.

4. Заключение

Прегледът на преподавателска дейност на доц. дпн Пенка Цонева, както и анализът на нейните публикации и участието ѝ в организацията на научно-преподавателската дейност на Факултета по педагогика на СУ „Св. Климент Охридски” ми дават пълното основание да препоръчам на уважаемото научно жури доц. дпн Пенка Цонева да бъде избрана на академичната длъжност „професор” по професионално направление 1. 2. Педагогика, научна специалност „История на неформалното образование в България”, за нуждите на Факултета по педагогика на СУ „Св. Климент Охридски”.

10 август 2018 г.

Подпис:

(проф. д-р Искра Баева)